

سومین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

همدان ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۴

عنوان مقاله :

بررسی اثرات گردشگری روستایی بر معیشت و درآمد مردم

(مطالعه موردی روستای بارده - شهرستان بن - استان چهارمحال و بختیاری)

استاد راهنما:

دکتر داود مهدوی

نویسنده:

محمد علی مرادی مقدم

دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی - سازماندهی مناطق عشایری دانشگاه پیام نور مرکز شهرکرد

(تلفن همراه: ۰۹۱۳۳۸۲۲۱۳۸ Moradi134920@gmail.com)

سومین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

همدان ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۴

چکیده:

در سال‌های اخیر اهمیت صنعت گردشگری به عنوان راهکاری برای کاهش فقر روستایی به خصوص در کشورهای در حال توسعه مورد توجه سیاست‌گذاران واقع شده است. با وجود این جایگاه گردشگری برای کاهش فقر توسط توسعه‌گران روستایی به خاطر داشتن نگاه بخشی و تمرکز بیش از اندازه بر صنعت گردشگری و ریشه نداشتن در تئوری‌های توسعه و توسعه روستایی توسط محققان و دست‌اندرکاران توسعه روستایی به شدت مورد انتقاد واقع شده است. در پاسخ به انتقادات فراوانی که به جایگاه گردشگری برای کاهش فقر وارد شده است، عده‌ای عقیده دارند که می‌توان این نارسایی را به وسیله تکنیک‌هایی که در چارچوب معیشت پایدار وجود دارد برطرف کرد. این تحقیق، با به کارگیری چارچوب معیشت پایدار گردشگری، به بررسی وضعیت سرمایه‌های مردم روستای بارده برای دستیابی به معیشت پادار و بررسی میزان تأثیر گردشگری بر بهبود دارایی‌های معیشتی مردم می‌پردازد.

این تحقیق از نوع توصیفی-تحلیلی است که در آن از روش مطالعه‌ی اسنادی و پیمایش میدانی (پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه فردی و گروهی)، در نمونه موردی روستای بارده استفاده شده است. در این چارچوب تعداد ۱۵۰ پرسشنامه خانوار براساس نمونه‌گیری تکمیل و تعداد ۱۸ مورد مصاحبه‌ی نیمه ساختمند با مدیران و کارشناسان انجام و دو جلسه ارزیابی مشارکتی گروهی (PRA) برگزار شده است. داده‌های کمی و کیفی بدست آمده براساس مدل مفهومی تحقیق با استفاده از روش‌های تحلیل کمی، کیفی و تحلیل محتوا براساس شاخص‌های معرفی شده برای رویکرد معیشت پایدار گردشگری با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفته‌اند. قلمرو زمانی تحقیق از تیر ماه ۱۳۹۲ تا اسفند ۱۳۹۳ و قلمرو مکانی آن روستای بارده در شهرستان بن بوده است.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که گردشگری در حال حاضر در روستای بارده نتوانسته است نقش مؤثری در معیشت پایدار روستاییان ایجاد کند و آثار مثبت گردشگری جز در بعضی شاخص‌ها مؤثر نبوده است. عدم فراگیری منابع گردشگری به گروه‌های مختلف جامعه و نبود برنامه‌ی مشخص در جهت توسعه گردشگری از مواردی است که پتانسیل‌های توسعه گردشگری روستا را تهدید می‌کند. با وجود این نتایج تحقیق نشان می‌دهد که با برنامه‌ریزی مناسب می‌توان از قابلیت‌ها و دارایی‌های معیشتی مردم در جهت گسترش گردشگری به مثابه استراتژی معیشتی مناسب بهره برد.

واژگان کلیدی:

گردشگری، توسعه روستایی، معیشت پایدار، دارایی‌های معیشتی، فعالیت‌های معیشتی